

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 29 (2058) 1997 m. liepos mėn. 29 d.

Eina 42-rus metus. Melbourne

Kristus - gyvenimo duona

Žmogus trokšta laimės ir jos ieško. Vieni jos tikisi turuose ir malonumuose, kiti - galybėje ir garbėje, dar kiti - šeimoje, draugystėje, darbe, moksle, kūryboje. Dievą tikintys stengiasi Jį pažinti kuo giliau, pažinę stengiasi Jį pamilti kuo karščiau, opamile sykiu priartėja kuo arčiau. Taip žmogus, bendraudamas su Dievu, patiria laimę. O tai ir yra Kūrėjo planas.

Tačiau, kai žmogus pirmą kartą nepaklūsta Dievui, jame nebelieka harmoningo laimės jautimo - tarsi išsiskyrė žemiškosios laimės troškimas ir Dievo ilgesys. Žmoguje jau knibžda ir kiti laimės troškimai, kuriuos vadiname pasauliu. Šią alkį ir pasaulio pastangas jį numalšinti galime pavadinti duona.

Žmogus, priimdamas šio pasaulio peną, ieško laimės žemės gėrybėse ir visokiose nykstančiose vertybėse. Bet tai tik trumpam patenkina didįjį laimės troškimą ir vėl palieka mus alkanus. Buryš

kun. Romualdas Vėlavicius

žavesys išnyksta, pasiekta laime nusiviliama. Todėl teisingai yra kažkas pasakęs: „Kaip gera žmogui, kai jis, ieškodamas laimės pasaulio gyvenime, ištiesia savo siplnas rankas prie Kristaus“.

Šiandien norėčiau kalbėti apie ekskunigą Algimantą Žilinską, kurio nepasotino žemės laimė, malonumai, garbė. Jis prie Dievo - Gyvosios Duonos sugrįžo turbūt dėka kardinolo Vincento Sladkevičiaus meilės jam - klystančiam ir skaudžiai suklupusiam.

Kai viena vienuolė nuėjo pas kardinolą ir papasakojo pažįstanti Algimantą Žilinską, ganytojas pasakė: „Aš jį taip myliu. Myliu, kaip kenčiantį vaiką“. Ir jis prašė perduoti savo kardinolišką herbą su dedikacija ir linkėjimus ieškoti tiesos dėl Tėvynės ir žmogaus. Paskui padavė rožančių sąkydamas:

kai bus labai sunku, tegu paima į rankas ir palaiko. Ne kalbėti, ne bučiuoti, o tik palaikyti paprašė. Kokia tolerancija netikinčio žmogaus įsitikinimams, Bažnyčią palikusiojo ir ją įskaudinusiojo atžvilgiui! Ir kaip vėliau pasakys pats Žilinskas, šitaip mylėti ir suprasti gali tik šventieji.

1989 m. kovo 4d. į Vilniaus arkikatedrą perkeliamos šv. Kazimiero relikvijos. Tą vakarą Algimantas Žilinskas su šeima nueina aplankyti arkikatedrą, šv. Kazimiero, dalyvauja šv. Mišiose. „Pakylėjimo metu, - pasakojo jis, - aš atsiklaupiau ir likau klūpėti iki Mišių pabaigos. Man pačiam keista: netikintis, tiek metų, o ir dabar nepripažįstantis šių apeigų prasmės, klūpau ir man gera. Tarsi sugrįžus į seniai paliktą tėvų sodybą. Ir čia prisiminiau sūnaus palaidūno istoriją“.

Deja, prie Dievo Algimantas Žilinskas sugrįš tik po antrosios

širdies operacijos. 1989m. Didįjį penktadienį pabudęs po narkozės, jis prisimins kardinolo žodžius: kai bus labai sunku, paimti į rankas rožančių.

„Malda! - švystels mintis. Bet kokiais žodiais melstis? Gal tais pačiais, kuriais kreipiausi būdamas tikintis? Juk kitų nemoku“. Ir širdimi, ne žodžiais kalbės malda „Tėve mūsų...“

Jis prisimins: „Kalbėjau taip, kaip nekalbėjau niekada ir turbūt jau nekalbėsiu! Su kiekviena invokacija skausmas, atrodo, mažėjo, lėgo. Pasiverčiau ant kitos alkūnės. Skausmo peiliukai vėl susmigo į žaidotą kūną, bet jie jau nebuvo tokie skausmingi: skausmą maldė nauja kančios prasmė. Dabar aš galiu daug iškentėti. Praėjus kelioms savaitėms apie šią valandą pasakys:

Atsigrėžiau, kadangi tarpininkas tam lemtingam sugrįžimui buvo kardinolas, kurio laiminantį žvilgsnį jaučiau visuose tikėjimo ir netikėjimo keliuose. Jis padėjo atsigrėžti veidu į Dievą. Per jį grįžo didžioji Dievo dovana man - Tikėjimas. Tai patvirtina ir šv. Augustinas: „Sutvėrei mane, Viešpatie, sau, ir nerami mūsų širdis, kol neras atilsio Tavyje“.

Įsiklausykime! Viktoro Hugo žodžiais mus kviečia įsikūnijęs Dievas:

Kurie verkiate, atekite pas šią Dievą, nes ir Jis verkia;

Kurie kenčiate, atekite pas Jį, nes Jis jus gydo;

Kurie drebate, atekite pas Jį, nes Jis jums šypsos;

Kurie mirštate, atekite pas Jį, nes Jis nemirštantis.

Ateikime pas Gyvąjį Dievą, Jis ir vaikučiams, ir jaunimui, ir suaugusiems, ir seneliams, ir visam pasauliui - Gyvenimo Duona. Pradėkime naują Eucharistijos era. Čia visų vilčių išsipildymas. Čia mano, tavo, mūsų Lietuvos ir viso pasaulio Laimė.

„Bažnyčios Žinios“

Katalikų spauda turėtų skleisti išganymo džiaugsmą

Pasak jėzuitų tėvo Avery Dulles, katalikų spauda galėtų padėti Bažnyčiai vykdyti savo misiją, sklaidydama išganymo džiaugsmą. Gegužės pabaigoje kalbėdamas Denveryje per JAV Katalikų spaudos asociacijos metinį susirinkimą, ne vienos garsios knygos autorius Dulles išdėstė, kokį vaidmenį turėtų atlikti katalikų spauda.

Katalikų spauda galėtų padėti katalikams įveikti „nesveiką domėjimąsi vien vidiniais bažnytiniais debatais“ ir atsigręžti į „pasaulį, kuriam verkiant reikia atsivertimo“. Vykdydama savo pirmąją pareigą, kurią sudaro informavimas, katalikų žurnalistai turėtų teikti pirmenybę įvykiams, „kuriuose atsispindi didelis Evangelijos poveikis“. Jų istorijos galėtų „pasakoti apie šventus asmenis bei pavyzdingas bendruomenes“, apie Bažnyčios kankinius, dėmesį skiriant mažai žinomų krikščionių, neseniai savo gyvybės kaina paliudijusių tikėjimą heroizmui.

Bažnyčios narių klydimo priežastis

Katalikų publikacijose taip pat turėtų atsispindėti Bažnyčios išpažįstamos praeities klaidos, tvirtino jis, minėdamas Galilėjaus atvejį. „Manau, jog galima parodyti, kad Bažnyčios narių klydimo priežastis yra ne tikėjimas, bet tai,

kad jie nepajėgia gyventi pagal paties tikėjimo reikalavimus“, - toliau sakė Dulles.

Katalikų spaudai taip pat tenka pareiga perduoti Bažnyčios mokymą. Katalikų žurnalistai gali teikti neįkainuojamą paslaugą, perspausdindami ir išsamiai komentuodami naujus Šventojo Sosto ir vyskupų, komisijų ir vyskupų konferencijų, išleistus dokumentus, kuriuose nurodomos gairės krikščionims. Tokie dokumentai retai „tiksliai apibendrinami pasaulietinėje

spaudoje“, o radijas bei televizija paprastai pateikia trumpas jų ištraukas, „išplėstas iš konteksto“. Pasaulietinė spauda „dažnai neutralizuoja Bažnyčios mokymą, nemažiau svarbesniu parodydama nepritariančias reakcijas“.

Atsiliepdama į paskutiniųjų popiežių raginimus evangelizuoti kultūrą, katalikų spauda galėtų aiškinti pasaulį Bažnyčiai ir Bažnyčią - pasauliui. Savo vedamuosiuose ji galėtų mėginti apčiuopti laiko ženklus ir patarti

Vilniaus Arkivyskupijos katedroje birželio 21d. įšventinamas į vyskupus Tėvų Jėzuitų Provincijolas kun. Jonas Boruta, SJ ir paskiriamas Vilniaus Arkivyskupo pagelbininku. Nuotraukoje vyskupai: iš kairės Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius SJ, Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačkis ir jo generalvikaras vyskupas Juozas Tunaitis, Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas ir Lietuvių išeivijos vyskupas Paulius Baltakis OFM.

katalikams, kas atmetina iš to, ką siūlo vyraujanti filmų, knygų bei televizijos kultūra. „Atremdama griaunantį šių dienų sekuliarizmą ir skatindama meilės civilizaciją, spauda gali padėti reevangelizuoti tai, kas kadaise buvo krikščioniškoji kultūra ir visuomenė“, - sakė jis. Katalikų žurnalistai taip pat turėtų siūlyti Bažnyčios socialinį mokymą neatidėliotinoms šiandienos problemoms spręsti.

Spauda - vilties bei meilės švyturys

Tėvas Dulles ragino katalikų žurnalistus vengti dažnai pasaulietinės spaudos publikacijoms būdingos tendencijos skleisti „cinizmą, neviltį ir susierizinimą“, taip pat neretai su žurnalistika siejamų stereotipų bei asmeniškų užsipildinimų. Bažnyčiai priklausanti spauda turėtų būti tikėjimo, vilties bei meilės švyturys.

Artėjant Didžiajam krikščionybės jubiliejui, katalikų leidiniai turėtų apžvelgti Vatikano II Susirinkimo pasiekimus. Čia tėvas Dulles atkreipė dėmesį į tokias temas, kaip liturgijos reforma, religinės laisvės patvirtinimas, vyskupų kolegialumo atradimas ir nauja Bažnyčios santykių su kitais tikėjimais samprata. Dulles siūlė katalikų spaudai vadovautis šūkiu „Svesti, drąsinti, vesti, įkvėpti“.

„Bažnyčios Žinios“

Rusija prieš katalikybę

Rusijos patriarchas Aleksijus II griežtai pasisakė prieš Ukrainos unitų Bažnyčią. Kaip žinia, Ukrainoje iki šiol tebevyksta ginčai tarp unitų ir stačiatikių, o ginčų objektas - apie keturi tūkstančiai unitų bažnyčių, kurios tuoj po karo Stalino parėdymu buvo konfiskuotos iš unitų ir perduotos stačiatikiams. Tuo tarpu spaudos konferencijoje Alkesijus II tvirtu balsu dėstė, jog Vakarų Ukrainoje unitai tiesiog jėga užėmė daugybę stačiatikių bažnyčių, išvarydami iš jų stačiatikių šventikus. Todėl Aleksijaus II manymu, unitų Bažnyčia griaua tiek Romos, tiek ir Maskvos trokštama vienybę ir susitaikymą. Spaudos konferencijos pabaigoje Maskvos ir visos Rusijos patriarchas Aleksijus II kalbėjo apie Grazo ekumeninį susitikimą, kurio atidaryme taip pat ketina dalyvauti. Laikotarpyje nuo pirmojo ekumeninio susitikimo Bazelyje iki šių dienų, Europos žemyne įvyko didžiuliai pasikeitimai, nors lieka dar daug spręstinų problemų, - teigė patriarchas ir ragino išsivaduoti nuo dar užsilikusio šaltojo karo relikvų bei tvirtino, jog visų religijų atstovai turi drauge darbuotis, kuriant bendrus Europos namus.

Iš esmės teisingas ir girtinas principas darbuotis drauge ir bendram labui, tačiau nelengva jį įtvirtinti gyvenime. Galima sakyti visiškai priešingai pasielgę Rusijos Duma, didžiule balsų dauguma priimdama įstatymo projektą dėl

sąžinės laisvės ir religinių bendrijų. Beveik vienbalsiai priimto įstatymo - už balsavo 337 deputatai, susilaikiusių nebuvo, o įstatymui nepritarė 5 deputatai - esmė yra apriboti laisvės tų religijų išpažinėjams, kurios laikomos svetimos rusiškai tradicijai. Tenka pažymėti, kad balsavimo ceremoniją Dumoje iš vyriausybės nariams rezervuotų vietų stebėjo aukšto rango stačiatikių, žydų ir musulmonų religinių bendruomenių atstovai, o Dumos informacijos tarnybos, žinių agentūros bei Rusijos radijas ir televizija apie balsavimo rezultatus pranešė tik kitą dieną. Cituojant Italijos žinių agentūrą ANSA, Dumos atstovas spaudos korespondentui patvirtino, kad įstatymo projektas priimtas, tačiau negali pateikti kokių nors smulkesnių detalių. Įstatyme sakoma tradicinėmis religijomis Rusijoje laikomos stačiatikybė, budizmas, islamas ir judaizmas. Jos bus laikomos religinėmis organizacijomis ir galės turėti juridinio asmens statusą. Kitos religijos, taigi ir katalikybė, bus laikomos religinėmis grupėmis ir juridinio asmens statusą galės įgyti tik po 15 metų nuo įsiregistravimo valstybiniuose organuose dienos. Jei įstatymas bus ratifikuotas ir jį pasirašys Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas, galima kalbėti apie Maskvos ir Šventojo Sosto santykių atšalimą. **LRTV**

Procesija Londone

Birželio 17 dieną Londono gatvėse įvyko pirmoji vieša Katalikų procesija Didžiosios Britanijos sostinėje nuo protestantiškos reformos laikų. Maldininkų eisenai vadovavo Vestminsterio arkivyskupas, kardinolas Basil Hume. Procesijos pradžioje su kardinolu žygiavo Londono miesto meras, ne katalikas Alderman Roger Cork. Procesijos metu kardinolas Hume atidengė paminklinę lentą prie namo, kuriame gimė garsusis Sv. Tomas Moras, kurį karalius Henrikas VIII nukirsdino dėl jo ištikimybės Romos katalikų Bažnyčiai. Kardinolas atidengė dar vieną lentelę, žyminčią vietą, kurioje stovėjusi katalikų pro-katedra dar prieš dabartinės Vestminsterio katedros laikus. Vestminsterio arkivyskupas kardinolas Hume pasakė, kad katalikų procesijos surengimas Londone rodo, kaip pagerėjo katalikų ir kitų krikščioniškų konfesijų santykiai.

Londone yra labai įprasta istorines vietas ir įžymius asmenis pažymėti paminklinėmis lentomis. Todėl ir mes katalikai nutarėme

paminkline lenta pažymėti vietą, kurioje gimė Tomas Moras, 1478 metais. Tomo Moro gimimas buvo svarbus įvykis ne vien todėl, kad jis tapo katalikų Bažnyčios kankiniu. Jis buvo savo laiku Britų valdžios veikėjas, ejęs Londono šerifo pavaduoto pareigas, o vėliau tapęs vyriausybės izdo ministru, galop iškilęs ir kaip Karalystės Kancleris. Todėl reikšminga, kad įžymijų asmenį menantis paminklas kartu liudija visų Londono gyventojų norą pagerbti katalikų kankinį. Antroji paminklinė lenta, atidengta vietoje, kur stovėjo katalikų pro-katedra, taip pat yra naujų laikų simbolis, sakė kardinolas Hume ir paaiškino, jog Anglijos ir Veilso katalikų bažnyčios hierarchijos atkūrimą 1850 labai nepalankai vertino tuometinės britų visuomenės dalis. O dabar, šios ceremonijos, kuriose dalyvavo Londono meras, buvo surengtos gavus Londono miesto leidimą. Tai rodo, kokie geri dabartiniai Katalikų Bažnyčios santykiai su Londono miestu, pasakė Vestminsterio arkivyskupas kardinolas Basil Hume. **LRTV**

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Sidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$40. Kituose kraštuose \$45. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Europos tikintieji bando suartinti įvairias religijas

Dalia Gudavičiūtė

Austrijos mieste Grace įvyko antroji Europos ekumeninė asamblėja. Čia susirinko stačiatikių, baptistų, liuteronų, Romos katalikų, reformatų ir kitų konfesijų atstovų - 700 oficialių delegatų, 700 žurnalistų ir apie 10 tūkstančių ekumeninio judėjimo dalyvių.

Oficialioje Lietuvos delegacijoje - devyni nariai. Jos koordinatoriumi paskirtas Lietuvos vyskupas konferencijos generalinis sekretorius Gintaras Gružas. Taip pat į Gracą atvyko ir vyskupas Juozas Preikšas.

Asamblėja surengė Europos bažnyčių konferencija (CEC - organizacija, jungianti daugelį Europos protestantiškųjų bažnyčių) ir Europos vyskupų konferencijų taryba (CCEE - organizacija, jungianti visas Europoje esančias Romos katalikų vyskupų konferencijas).

Ekumeninio judėjimo tikslas - siekti regimos krikščioniškųjų bažnyčių vienybės. Jis prasidėjo XX a. pradžioje nuo skirtingų misijų judėjimo atskirose šalyse (dažniausiai - Afrikoje).

Nuo septintojo dešimtmečio pabaigos ekumeniniame judėjime stebėtojos teisėmis dalyvauja ir Romos katalikų bažnyčia.

Pirmoji ekumeninė asamblėja buvo surengta 1989 metais Bazelyje. Antrajai asamblėjai Gracas buvo pasirinktas kaip miestas, turintis senas savygyvenimo kartu tradicijas, siekiančias Austrijos ir Vengrijos imperijos laikus.

Vilniaus universiteto Religijos studijų centro bendradarbis Arūnas Peškaitis „Lietuvos rytui“ sakė, kad ekumenizmas dažnai painiojamas su sugyvenimu.

Tai - daugiau nei pakantumas, tolerancija. Tai - siekimas būti kartu Kristuje, siekimas peržengti savo konfesijų rėmus.

Norėdami, kad šiame susitikime dalyvautų kuo daugiau Rytų Europos krikščionių, organizatoriai pasiuntė keturis traukinius parsivežti užsiregistravusių dalyvių. Traukiniai vyko iš Rumunijos, Kroatijos, Lenkijos ir Čekijos.

Asamblėjos dalyviai iš Lietuvos gavo kvietimus sėsti į traukinį Varšuvoje. Juo taip pat vyko asamblėjos dalyviai iš Baltarusijos, Ukrainos, Lenkijos, Rusijos, Suomijos, Latvijos,

Slovakijos, Čekijos. Iš viso - 937 keleiviai.

Kelionė iš Varšuvos į Gracą truko 15 valandų. Daugeliui keleivių iš Rytų Europos buvo didžiausias netikėtumas, kad miegoti teks sėdint ir gana ankštai.

Tačiau organizatoriai išaiškino, kaip išskleisti minkštasuolius ir miegoti daugeliui gana neįprastu „valetu“. Viena seniausių traukinio keleivių 75 metų Vanda Grabliauskienė „Lietuvos rytui“ pasakojo, kad nuo šios išvykos ją atkalbinėjo ir vyras, ir vaikai, tačiau ji labai norėjo pamatyti Austriją.

Organizacinio komiteto narys būsiamasis mokytojas Haraldas Dieris, institute gerai išmokęs rusų kalbą, buvo pasiūstas atlydėti į Gracą tikinčiuosius iš Rytų Europos nuo pat Maskvos. Jis sakė, jog kelionė vyko sklandžiai.

Tik prie Austrijos sienos vienas keleivis neturėjo Austrijos vizos, tačiau su pasieniečiais pavyko nesunkiai susitarti.

Traukiniu iš Varšuvos vyko ir 49 Lietuvos katalikų moterų sąjungos narės. Valdybos narė Laima Balsienė sakė, kad visos religijos reikalingos ir reikalinga vientisa malda, nes Dievas vienas: „Mes buvome nutolę nuo stačiatikių ir dabar reikia pastangų, kad pradėtume bendrauti vieni su kitais“.

„Moterų kunigų nepripažįstame. Moterys turi likti savo vietoje - šeima, darbas, visuomeninė veikla ir tikėjimas. Kokį tikėjimą radome gimę, tokį ir paliksimė“, - sakė sąjungos narė, pasiteiravus, ar ketina dalyvauti moterų centro asamblėjos programoje, kur nagrinėjamos feministinės teologijos problemos.

Gracas dalyvius pasitiko pasipuošęs plakatais ir vėliavomis su renginio pavadinimu daugeliu kalbų - „Susitaikymas“.

Ir stotyje, ir šalia registracijos vietų buvo sustatyti stalai su braškėmis, obuoliais ir morkomis.

Daugelyje Graca aikščių ir kiemų skamba muzika ir dainos, vaišinama sriuba, alumi, sumuštiniais, vynu ir saldumynais. Prie bažnyčių net vikarai oriai pilstė sriuba.

Pagrindinėje Laisvės aikštėje, papuoštoje keliomis dešimtimis plakatų su Kristaus veido fragmentais, buvo kartu meldžiamasi ir giedama.

„Lr.“

Granite - sustingęs Černobylio skausmas

Vilniaus Sapiegos ligoninės parke atidengtas paminklas Černobylio aukoms atminti.

Sapiegos ligoninėje gydomi karų veteranai ir invalidai, čia veikia ir Černobylio medicinos centras, kuriame gydomi vadinamieji atominės katastrofos padarinių likviduotojai.

Paminklas atidengtas, praėjus lygiai vienuolikai metų, kai katastrofa Černobylio atominėje elektrinėje nusinešė pirmąją auką iš Lietuvos. Tada mirė katastrofos vietoje dirbęs 48 metų Juozas Matusevičius iš Kauno rajono Garliavos miestelio.

Suklupusios moters skulptūros autorius yra vilnietis Lionginas Virbickas. Be kitų svečių, dalyvaujant ir Rusijos bei Baltarusijos diplomatomams, paminklą pašventino monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas.

Likviduojant katastrofos padarinius, dalyvavo apie 7 tūkst. žmonių iš Lietuvos. 265 jų jau mirė, ir manoma, kad apie 70 proc. šių žmonių mirtis vienai ar kitaip susijusi su buvimu Černobylio katastrofos rajone. Dar pustrėčio šimto vyrų tapo invalidais, o daugiau kaip 1200 sveikata yra rimtai pažeista. „Lr.“

AUGA NUSIVYLIMAS VAKARAIŠ

Žmonių apklausa apie NATO ir Europos Sąjungos narystę rodo, kad gana staigiai sumažėjo skaičius remiančių šitas iniciatyvas. Vasario mėnesį už narystę NATO buvo 47,7% apklaustųjų ir už įstojimą į ES - 49%. Paskutinė apklausa rodo, kad dabar NATO narystę remia tik 36%, o ES 40,2%. Tai žymus sumažėjimas per tokį trumpą laiką. Trečdalis apklaustųjų dar neturi susidare savo nuomonės. Toks procesas gali tęstis.

Mažėjimas šalininkų įstojimo į NATO ir ES turi savo priežastis. Ne tik mes Vakaruose, bet ir Lietuvos žmonės pastebėjo, kad pabaltiečiai yra ramunami pustuščiais pažadais. Galimybių įstoti į minėtas organizacijas data niekad neminama, nors iš Vašingtono šaltinių matome, kad Baltijos valstybių inkorporacija į NATO galėtų nusitęsti virš 10 metų, jei tu tarpu nepasikeis JAV politika mūsų atžvilgiu. Tokioje nežinioje, aišku, entuziazmas ir pasitikėjimas JAV mažėja.

Kai kurie Lietuvos politikai pradeda sumuoti įstojimo į NATO ir ES išlaidas. Lenkijai kariuomenės apginklavimas pagal NATO reikalavimus kainuos 30 milijardų dolerių. Taigi Lietuvai jis atseitu apie 4 milijardus dolerių. Jus tektų pasiskolinti. Turėtumėm tada apie 5 milijardus dolerių skolų. Metiniai procentai už jas būtų apie 500-700 milijonų dolerių. Bent dabartinė Lietuvos ekonomija to nepajęgtų paruošti. Reikia pirma reikia

Rašo dr. Jonas Kunca

ekonominiai sustiprėti, kad galima būtų mestis į tokias paskolas.

Prieš išeidamas atostogų po pavaros sesijos, seimas išleido teisėsaugos ir teisėtvarkos įstatymus. Tarp jų figuruoja pinigų plovimo prevencija, pajamų ir turto teisėtumo pagrindimas ir kitos teisėtumo pagrindimas ir kitos priemonės korupcijos sustabdymui. Jei tie įstatymai bus griežtai vykdomi, administracinė tvarka pagerės, o su tuo pradės kilti pati ekonominija. Atsiras daugiau norinčių investuoti Lietuvoje. Daug priklausys nuo to žodelio „jei“...

Galima manyti, kad dabartinė vyriausybė dės visas pastangas parodyti savo sugebėjimą dėl artėjančių prezidento rinkimų. Tik taip galima būtų tikėtis, kad gyventojai balsuotų už dešiniųjų kandidata.

Grįžtant prie NATO, turim neišleisti iš akių vedamos politinės akcijos JAV prieš NATO plėtimą į Rytus. Neseniai visa eilė svarbių politikų ir buvusių pareigūnų paskelbė viešą laišką prezidentui Clinton'ui. Jame rašo, kad plėsti NATO į Rytų Europą būtų istorinė klaida. Pagal to laiško autorius, NATO plėtimas būtinai sumažins jo pajėgumą ir įvėls JAV į konfliktus kraštų su sienų ir mažumų problemomis. Antras dalykas: NATO plėtimas į Rytus būtų blogas Rusijai, kur sustiprėtų nedemokratinė pozicija.

Trečias argumentas: NATO išplėtimas reikš padalinimą Europos

įtų, kurie priklauso NATO ir jam nepriklausančių.

NATO plėtimas iššauks debatus pačiose JAV apie aukštas su tuo surištas išlaidas ir iš vis apie tęstinumą alijanso su NATO.

Tas viešas laiškas yra svarbus dėl jį pasirašiusių asmenybių: Paul Nitze, buvęs gynybos sekretorius, Robert McNamara Vietnamo karo veteranas, Paul Warnke - buvęs ginklų kontrolės specialistas, buvęs senatoriai: Sam Nunn, Gary Hart ir Mark Hatfield, buvę ambasadoriai Maskvoje: A.Hartman ir Jack Matlock, buvęs CIA direktorius S.Turner ir t.t. Minėtus laiško autorių argumentus nesunku atmesti. Tik tarp amerikiečių, politikų ir nepolitikų, jie iššauks aštrias diskusijas. Nors Baltieji Rūmai galvoja, kad laiško autoriai apsirinka ir kad sustabdyti NATO plėtimą jau yra per vėlu, Clinton'o administracija vengs pakviesti pabaltiečius į NATO artimoje ateityje, nes Pabaltijis iššauktų priešingą reakciją Maskvoje ir tarp rusofilų amerikiečių politikų.

Gal dėl to apie p.Albright kelionę į Vilnių ir jos pareikšimus, kad JAV palaikys Baltijos valstybių įstojimą į NATO, pasaulio informacijos šaltiniai visai neužsiminė, išskyrus Vokietijos televiziją. Lietuvos žmonės mažiau girdi apie Vašingtono politiką, bet jie visgi pastebi Baltųjų Rūmų atsargumą ir dėsima liečiantį Baltijos valstybių inkorporaciją į V.Europą.

Kitai galvojantiems - ne pakeliui su valdžia

Rašo Laimonas Tapinas

Vis nauji ženklai rodo, kad konservatorių valdžia yra užsimojusi sukurti valstybę sau. Savi valdys, savi kontroliuos, savi baus. O tie, kas nepriklausys išrinktųjų partijai, nesunkiai atsidsurs valdžios nuošalėje.

Tiesiog demonstratyviai, nieko nesibaiminant iš darbo buvo pašalintas Alytaus apskrities gydytojas J.Krasnickas. Vien už tai, kad laikraštyje išsakė savo nuomonę dėl stringančios sveikatos apsaugos reformos.

Esu įsitikinęs, kad ši Vilniuje sankcionuota akcija turėjo būti parodomoji - taip bus kiekvienam, kas išsižios kritikuoti valdžią.

Prieš kelerius metus už tai, kad, regis, buvo užčiuopęs tuomet valdančiosios Demokratinės darbo partijos ir nusikalstamo pasaulio ryšius, iš darbo buvo pašalintas Vidaus reikalų ministerijos organizuotų nusikaltimų tyrimų komisaras J.Rimkevičius.

Dabar antrą kartą, šisys į pasienio apsaugos tarnybos, jį pašalino konservatoriai. Žmogus net pats nežino už ką. Gal dėl to, kad šio posto prireikė kažkam iš konservatorių aplinkos.

O gal tokį žingsnį žengti valdančiąją partiją paskatino tai, kad J.Rimkevičius nemažai žino apie garsiąją ginklų pirkimo aferą, į kurią, regis, buvo įsipainioję aukšti Tėvynės sąjungos žmonės.

Pagal motyvai, dėl ko žmogus šiandien metamas iš darbo, darosi visai nesvarbūs. Tiesiog valdžia taip panorė, o sutrukdyti jau nelabai kas nori, o ir gali. Kita vertus, aukštuose postuose įsitaisę partijos aktyvistai yra visiškai įsitikinę, kad jiems plaukas nuo galvos nenukris, kad ir ką jie darytų.

Geriausias tokios politikos pavyzdys - žlunganti Kultūros ministerija. Dėl keisto ir nepriimtino ministro S.Saltenio, vieno Tėvynės sąjungos lyderių, vadovavimo stiliaus iš ministerijos protestuodami išėjo keli aukščiausio rango pareigūnai ir visas būrys specialistų.

Daugumą tų jaunų ir perspektyvių žmonių buvo priėmęs dar ministras D.Kuolys, kad jų tikrai neapkaltsi nei „sovietiniu raugu“, nei panašiomis nuodėmėmis.

Ministerija braška, o jos vadovas aiškina, kad reikia tik ją sutepti ir ji tiksės kaip laikrodinis.

(Nukelta i 5-tą psl.)

Pasaulio lietuviai išsiskyrė taikingai

Rita Baltušytė

Pavadinimas liko tas pats

Vilniuje darbą baigė IX Pasaulio lietuvių bendruomenės seimas. Pirmą kartą Lietuvos sostinėje susirinkę daugiau kaip 130 lietuvių iš 21 užsienio šalies liepos 2-5 dienomis posėdžiavo Seimo rūmuose. Pedagoginiame universitete susitiko su busiais Lietuvos partizanais, sekmadienį 6d. dalyvavo Valstybės dienos renginiuose, o liepos 7d. svečiavosi pas Punksko lietuvius.

Vienas šio už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių aukščiausios valdžios organo uždvinių buvo pakeisti Pasaulio lietuvių bendruomenės konstituciją, kuri paremta 1948 metais paskelbtos „Lietuvių chartijos“ principais.

Trijų žmonių komisija pateikė tris atskirus projektus, ir visuose trijuose Pasaulio lietuvių bendruomenė (PLB) vadinama Užsienio lietuvių bendruomenė (ULB).

Tačiau labai žymia balsų dauguma nutarta palikti senąjį pavadinimą. Nepriėjo ir renginio pradedamosiose iškilmėse Seimo pirmininko V.Landsbergio pateiktas siūlymas išseivą vadinti lietuvių.

PLB konstitucijoje atsisakyta kovos už Lietuvos laisvę. Diskusijų metu primintas ir įrašytas punktas, kad PLB ir jos seimas savo veiklos nesieja su jokia politine partija.

Pasigedo demokratijos

Pirmąją seimo dieną PLB

Naujuoju Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininku išrinktas 68 metų JAV, Mičigano valstijoje, gyvenantis lietuvis inžinierius V.Kamantas.
P.Lileikio nuotr.

valdybos, kraštų bendruomenių bei jaunimo pranešimus apie praėjusių ketverių metų veiklą beveik nustelbė dalies JAV delegacijos išėjimas iš salės.

Tačiau „perversmas“ ryškiau neįslypsnojo, po kelių minučių amerikiečiai grįžo į vietas. JAV bendruomenės pirmininkė Regina Narušienė paaiškino, kad be atlyginimo lietuvių darbą dirbančius ir savo lėšomis į Vilnių atvykusius žmones įžeidė kritikuojančių asmeniškumas.

Aštrios kritikos sulaukė ir balsuoti pateiktas vienintelis naujos PLB valdybos sąrašas.

Kai kuriems NVS šalių atstovams tai priminė komunistinius metodus, daugelis kalbėjusiųjų pasigedo demokratijos.

Daugiau sąrašų taip ir neatsiradus, į naująją valdybą pateko Australijos, JAV, Kanados, Rusijos, Ukrainos ir Vokietijos lietuvių atstovai.

Darbas nuveiktas 80 procentų

„Lietuvos ryto“ paprašytas įvertinti savo 1992-1997 metų kadenciją buvęs PLB pirmininkas Bronius Nainys sakė, kad vienas svarbiausių jo užsibrėžimų - Lietuvių tautos kovų ir kančių istorijos darbas - nuveiktas 80 procentų, žurnalas „Pasaulio lietuvis“ pasiekia 28 kraštus, sustiprinta Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovybė Vilniuje.

Vienintelis projektas, kurio įvykdyti visi nepavyko, tai noras atskiras lietuvių bendruomenės suporuoti su Lietuvos miestais - nesulaukta kraštų bendruomenių, ypač Amerikos, pritarimo.

Išrinktas naujas vadovas

Naujojo PLB valdybos pirmininko Vytauto Kamanto (jis šias pareigas užims trečią kartą) paklausė apie veiklos planus.

„Pirmausia tai ryšys su kitais kraštais, mes juk esame koordinacinis vienetas.

Vis daugiau galimybių bendrauti elektroniniu paštu. „Pasaulio lietuvis“ ir toliau eis, B.Nainys pasirengęs ir toliau žurnalą redaguoti. „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ leidimą aš rekomenduoju kol kas pristabdyti, nes dar ne viskas priklauso būtent istorijai, - sakė V.Kamantas. -

„L.r.“

TRUMPAI

„Mūsų išeivija yra labai neaktyvi Lietuvos politiniame gyvenime“, - taip kelionė į JAV komenavo pretendentas į Prezidentus Artūras Paulauskas. Žurnalistas pasakojo bendravęs su aštuoniais JAV Kongreso ir trimis Senato nariais, lankęsis „Dainavos“ skautų stovykloje, Detroito Dievo Apvaizdos bažnyčioje bei Holokausto muziejuje.

„Norėjau prisistatyti tautiečiams, pasakyti, kodėl nusprendžiau kandidatuoti Prezidento rinkimuose“, - taip vizito tikslą apibūdino A. Paulauskas. Jis sakė pastebėjęs tautiečių nuostabą dėl to, kad nerinkęs pinigų rinkimų kampanijai.

Anot A. Paulausko, visi iki šiol į JAV vykę pretendentai į Prezidentus rinko lėšas rinkimams.

Dauguma JAV gyvenančių tautiečių, kurie, pasak A. Paulausko, rūpinasi Lietuvos reikalais, iki šiol neturi lietuviškų pasų. Ši žinia buvusį prokurorą labai nustebino.

Seimo pirmininkas V. Landsbergis nusiuntė laišką JAV Kongreso Atstovų rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininkui B. Gilmanui, dėkodamas už pastangas sutvirtinti Baltijos regiono bei visos Europos saugumą.

V. Landsbergis šiuo laišku dėkoja už paramą Baltijos šalims, pareiškia, kai Astovų rūmai balsavo už NATO plėtimą, ir pritarė, kad Baltijos šalys ir Rumunija turį teisę į Vašingtono paramą, siekiant Vakarų gynybos aljanso narystės.

Europos Saugumo Akto taip pat nurodoma JAV prezidentui įtraukti šias valstybes į JAV paramos programą, joms siekiant narystės NATO.

NATO generalinis sekretorius Javieras Solana atsisakė pasakyti, kada prasidės antrasis šios organizacijos plėtros į Vidurio ir Rytų Europą etapas.

Interviu Belgijos dienraščiui „Le Soir“ jis pareiškė, jog būtų neįsprendžiama priimti sprendimą dėl konkrečios antrojo plėtros etapo datos, nes Europa keičiasi taip sparčiai, kad esą neįmanoma prognozuoti ateities.

Lietuvos Respublikoje keliams gerinti ir su jais susijusiai veiklai 1997 metais numatyta 414,5 mln. litų. Keliams tiesti, modernizuoti, taisyti ir saugaus eismo priemonėms vykdyti numatyta skirti 273,14 mln. litų.

Gamtosaugai ir ekologinėms reikmėms - 7,5 mln. litų. Pusę milijono litų skiriama stichinių nelaimių padariniams likviduoti.

Valstybės valdomos įmonės privalės atiduoti valstybei priklausančią dalį pelno. Vyriausybė patvirtino atstovavimo valstybei tvarką akcinėse bendrovėse ir uždaruose akcinėse bendrovėse. Įmonės, kuriose

valstybės kapitalas sudaro daugiau kaip 50 proc., visuose sandoriuose privalės įsikačiuoti ne mažesnę kaip 7 proc. pelną nuo įstatinio kapitalo.

Šiuo metu valstybė valdo apie 200 įmonių. Tarp jų - „Lietuvos telekoma“, „Lietuvos energija“, jūrų uosto įmonės.

„Litimpeks“ bankas sėkmingai baigęs platinti naują akcijų emisiją, tikisi iki 64,1 mln. litų padidintą akcinį kapitalą per mėnesį užregistruoti Lietuvos banke.

„Litimpeks“ banko valdybos pirmininkas G. Preidys spaudos konferencijoje teigė, kad užsienio kapitalas dabar valdys apie 76 proc. „Litimpeks“ banko akcijų, tačiau tik vienas akcininkas - Šveicarijoje įregistruotas „Über See Bank“ - turės daugiau kaip 10 proc. akcijų paketą. Šiam bankui priklausio 10,7 proc. „Litimpeks“ akcijų.

Kitų investuotojų žinioje yra mažiau kaip po 10 proc. akcijų, tačiau G. Preidys atsisakė nurodyti jų valdomas kapitalo dalis.

Didžiausių naujųjų „Litimpeks“ banko akcininkų sąrašė - Estijos prekybos bendrovė „Bregot“, Norvegijos „Skeie Groppen“, valdanti naftos gręžinius, naftos bendrovė „Norwegian Oil Trading“ ir kitos Skandinavijos šalių bendrovės bei privatus verslininkai.

Lietuvos investuotojai įsigijo 16 mln. litų nominalios vertės akcijų. Didžiausius akcijų paketus pirkė bendrovės „Alna“, „Viti“ ir „Lietuvos geležinkeliai“.

Valstybė turėtų remti perspektyvias sporto šakas, ypač krepšinį. Priešingu atveju Lietuvos įvaizdis, prie kurio formavimo labai prisideda ir šalies krepšininkai, patirtų didelių nuostolių.

Tai konstatuota Ministro Pirmininko Gedimino Vagnoriaus susitikime su garsiu krepšininku Arvydu Saboniu.

Susitikimo metu kalbėta ir apie Lietuvos krepšininkų bei krepšinio sporto klubų, taip pat vaikų krepšinio mokyklų veiklos stiprinimo planus.

Birželio 30 dieną, JAV, Portlande, Lietuvos krepšinio žvaigždė Arvydas Sabonis ir jo žmona Ingrida susilaukė ketvirtosios vaiko - dukters Aušrinės. Naujagimė svėrė 4 kilogramus ir 300 gramų.

I. Sabonienė dukrą gimdė toje pačioje Portlando ligoninėje, kurioje praėjusių metų gegužės 3-iają gimė trečiasis Sabonių sūnus Domantas. Kaip ir praėjusiais metais, dukters gimimą stebėjo ir A. Sabonis.

A. Sabonis Aušrinės vardą dukrai jau buvo išrinkęs prieš jai gimstant. Su tuo sutiko ir žmona Ingrida, nors pati buvo sugalvojusi kitokią vardą.

Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas uždraudė pašaliniams lankytis mieste, kuriame įsikūręs

Biologinio ginklo tyrimų centras. Po Sovietų Sąjungos žlugimo gana retame prezidento dekretu nurodoma uždaryti Sichanų miestą, esantį Saratovo srityje prie Volgos.

Sovietmečiu šimtai miestų, kuriuose buvo įsikūrusios karinės bazės bei gamyklos, buvo uždaryti užsieniečiams ir net Sovietų Sąjungos piliečiams. Daugelis apribojimų, 1991 metais žlugus Sovietų Sąjungai, buvo panaikinti.

Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas šalies teisingumo ministru paskyrė buvusį Federalinės saugumo tarnybos (FST) vadovą Sergejū Stepasina.

Tuo pat metu B. Jelcinas iš šių pareigų atleido į sekso skandalą įsipainiojusį komunistą Valentiją Kovaliovą, kurio įgaliojimai iki šio laiko buvo laikinai sustabdyti.

Prezidento atstovo pranešimu, B. Jelcinas, sustabdęs V. Kovaliovo įgaliojimus oficialaus tyrimo laikotarpiui, nusprendė ministrą atleisti. Antruoju dekretu į šį postą buvo paskirtas buvęs FST vadovas S. Stepasinas.

Oficialiu tyrimu siekta išsiaiškinti, ar laikraščio „Soverseno sekreto“ pranešimas ir pateikta vaizdajuostė, kurioje V. Kovaliovas buvo nufilmuotas nusikaltėlių lankomoje pirtyje su nuogomis moterimis, yra tikri.

Ekonomistų teigimu, neryžtingi užsienio investuotojai, besibaiminantys, kad Lenkijoje gali pasikartoti Čekijos finansų krizė, gali pakenkti zloto stabilumui.

Užsienio investuotojai Lenkijoje iš tiesų elgiasi labai neryžtingai - jie tai parduoda trumpalaikius Lenkijos vyriausybės vertybinius popierius, tai vėl juos perka.

Dėl investuotojų neryžtingumo Lenkijos zloto kursas, palyginti su valiutų „krepšeliu“, sumažėjo beveik puse procento.

Ekspertų teigimu, užsienio investuotojus išgąsdino Lenkijos banko viceprezidento Witoldo Kozinskio pareiškimas, kad Lenkijoje gali pasikartoti Čekijos finansų krizė, jei nebus sugebėta subalansuoti biudžeto iki ateinančių metų, bei po to sekęs vyriausybės pareiškimas, jog to padaryti neįmanoma.

Tarptautinis valiutos fondas (TVF) patvirtino Witoldo Kozinskio žodžius, savo ruožtu pareiškė, kad Lenkijos biudžeto deficitą geriausia atveju išnyks 1999 metais, jeigu Lenkija dar labiau sugriežtins ir taip jau griežtą monetarinę politiką.

Nežinoma palestiniečių grupuotė paskelbė prisiimanti atsakomybę už žydams žemę pardavusio arabo nužudymą. 34 metų Ali Mohammedas Jumhours buvo nušautas prie vakarinės pakrantės Ramalos mieste.

A. M. Jumhours tapo trečiuoju žeme prekiausiu nekilnojamojo turto agentu, nužudytu vakarinėje pakrantėje nuo

praėjusio mėnesio, kai palestiniečių teisingumo ministras Freihas Abu Medeinas pareiškė, jog žydams pardavę žemę arabai yra išdavikai, kuriuos teismas gali nuteisti mirties bausme.

Tanklaiviui Tokijo įlankoje užplaukus ant povandeninės uolos, į vandenyną išsiliejo daugiau kaip tryliką tūkstančių tonų naftos. Japonijos pakrančių apsaugos agentūros teigimu, tai yra didžiausia tokio pobūdžio nelaimė Japonijos istorijoje.

Iš Panamoje registruoto 260 tūkstančių tonų vandentalpos tanklaivio „Diamond Grace“ išsiliejusi nafta įlankoje išplito maždaug 5,5 kilometro ilgio ir 4,5 kilometro pločio plote.

Ligi šiol daugiausia naftos buvo netekę šių metų sausio mėnesį, kai per audrą Japonijos jūroje apvirtus Rusijos tanklaiviui „Nachodka“ išsiliejo 5200 tonų mazuto.

Tanklaiviui „Diamond Grace“ ant povandeninės uolos užplaukus, buvo prakiurdyti mažiausiai du naftos rezervuarai.

Pasak tanklaivio eksploatuotojos, firmos „Nippon Yusen KK“, abiejuose laivo rezervuaruose yra 38600 tonų naftos.

Tanklaivis iš Jungtinių Arabų Emyratų „Mitsubishi Oil Co“ naftos perdirbimo įmonę Kavasakio mieste, esančiame į pietus nuo Tokijo, gabenos 257 tūkstančius tonų naftos.

Siaurės Korėja sutiko pradėti taikos derybas su Pietų Korėja. 1953 metais Korėjos karas pasibaigė paliaubomis, po kurių nebuvo pasirašyta jokia sutartis. Taigi, formaliai, Pietų ir Siaurės Korėjų karas dar nėra pasibaigęs. Derybose be Pietų ir Siaurės Korėjų atstovų, dalyvaus Jungtinių Valstijų ir Kinijos tarpininkai.

Izraelio parlamentas preliminariniu balsavimu pasisakė už žydų koloniję, esančią palestiniečių žemėse, prijungimą prie Izraelio teritorijos. Jei iš tikrųjų taip būtų nuspręsta, tai galėtų reikšti žydų ir palestiniečių taikos derybų galą. Laboristų opozicija pareiškė nepasitikėjimą Benjaminio Netanyahu valdžiai, tačiau parlamentas, penkių balsų persvara, atmetė nepasitikėjimo pareiškimą.

Naujas ginkluotų islamo fundamentalistų išpuolis Alžyre. Sprogus bombai traukinyje, netoli sostinės, buvo sužeista apie 30 žmonių.

Užsienio spaudos agentūros daug rašė apie Baltijos kraštuose paminėtas 1941-ųjų birželio 14 dieną prasidėjusių masinių deportacijų penkiasdešimt šeštąsias metines.

Tarp kita ko pažymima, kad tarp 1941 metais į Sibirą išvežtų žmonių buvo ir dabartinis Estijos prezidentas Lenart Meri, o dabartinio Latvijos prezidento Guncio Ulmanio dėdė, tuometinis prezidentas Karlis Ulmanis, buvo nužudytas Rusijoje.

Lietuva ir Lenkija atveria naujas erdves savo politikams

Asamblėjos vadovai - Lietuvos ir Lenkijos delegacijų pirmininkai Mečys Laurinkus ir Olga Krzyzanowska. P.Lileiko nuotr.

Violeta Gaižauskaitė

„Sto lat“, - šimto metų palinkėjo Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis Vilniuje pirmą kartą susirinkusiai Lietuvos ir Lenkijos seimų narių asamblėjai. Jos sesijoje priimtas Asamblėjos statusas ir kiti dokumentai, patvirtintas Asamblėjos prezidiumas.

Sveikindamas V.Landsbergio inicijuotą Asamblėją, Prezidentas Algirdas Brazauskas priminė, kad pirmąją sutartį su Lenkija dar 1325 metais pasirašė Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas. Cituodamas Adomo Mickevičiaus eiles, Prezidentas palinkėjo įveikti visas kliūtis į bendrą tikslą.

„Įrodę mūsų bendradarbiavimo vaisingumą, įrodysime kur kas daugiau. Pirmia - kad Europa statoma ne tik iš Vakarų, bet ir iš Vidurio, iš Baltijos rytinio kranto“, - sveikinimo kalboje pabrėžė V.Landsbergis.

Ryžta plėtoti dvišalį ir regioninį bendradarbiavimą, siekti integracijos į euroatlantines struktūras pabrėžė ir Lenkijos delegacijos pirmininkė Olga Krzyzanowska, atstovaujanti Laisvės unijai. Lietuvos delegacijos pirmininkas - Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) vadovybės narys, Seimo Užsienio reikalų

komiteto pirmininkas Mečys Laurinkus. Kiekvienos šalies delegacijoje - po 20 parlamentarų.

Dokumentų projektų derinimas lietuvių ir lenkų kalbomis užtruko gerokai ilgiau negu buvo numatyta. Per pertraukas vieni juokavo, kad „tokiais tempais unijos nesukuris“, o kiti ramino: „Turime 400 metų rezervą“. Priimta Asamblėjos deklaracija, kreipimasis į lenkų ir lietuvių tautas, kreipimasis į Siaurės Atlanto sutarties organizacijos bei Europos Sąjungos valstybių parlamentus.

Asamblėjos dokumentuose skelbiama, jog abi valstybės įrodė sugebėjimą įveikti praeities nesutarimus. Pabrėžiama, kad dabar jas sieja bendri principai ir vertybės - demokratija, žmogaus teisės, įstatymo viršenybė bei rinkos ekonomika, ryžtas paskatinti integracijos į Vakarų struktūras procesus.

Asamblėja paragino NATO šalių vadovus Madride aiškiai pareikšti, jog Lietuva ir Baltijos šalys dalyvauja NATO plėtimo procese, ir paremti jų pasirengimą.

Kitą Asamblėjos sesiją numatoma rengti Varšuvoje jau po rugsėjo mėnesį vykšiančių Lenkijos Seimo rinkimų.

„L.r.“

Kitaip galvojančiams - ne pakeliui su valdžia

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Sutinku, kad nepakeičiamų žmonių nėra, bet kai S.Saltenis į Madride vykstantį pasitarimą, kur svarstomas pokomunistinių kraštų integravimas į Europos Sąjungą, išsiūnia savo patarimą, vakaryštę studentę V.Pabarškaitę, darosi visai nebejuokinga. Nejaugi ši mergina išmano tuos itin sudėtingus teisinius, finansinius klausimus, kai svarstomos milijonais ekiu vertinamos programos?

Reikia tikėtis, V.Pabarškaitė neiklampins Lietuvos į kokią nors rizikingą iniciatyvą, kaip tai padarė švietimo viceministrė J.Balčiūnienė.

Taip ir kyla sienos tokios valstybės, kur vieni piliečiai niekada nebus garantuoti dėl savo ateities.

Kiti įstoje į partiją, nuolankiai linkiojantys jos vadovams, tie, buvę tretjutkininkai, anot prof. A.Zalatoriaus, kopija į aukščiausius valdžios postus ir jaučiasi ten

nepajudinamai saugūs.

Iki monolitinės valdžios piramidės viršūnės betruksta tik vienos pakopos - savojo šalies Prezidento. Tačiau čia reikalai klostosi nekaip.

Agentūra „Vilmorus“ baigė skaičiuoti naujausių tyrimų duomenis. Jei valstybės Prezidento rinkimai vyktų šiandien, už A.Brazauską balsuotų 27 proc., o už V.Adamkų - 25 proc., už A.Paulauską - 13,6 proc., visų rinkėjų. Tokia perspektyva dabartinės valdžios netenkina. Sprendimas aiškus - reikia bandyti pašalinti konservatorių lyderiui pavojingus konkurentus.

Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Z.Vaigauskas, buvęs aktyvus LDDP šalininkas, o šiandien puikiai prie konservatorių pritaęs veikėjas kelis kartus pareiškė, kad V.Adamkus negali būti registruojamas kandidatu. To jam daryti neleidžias įstatymas.

Žinios iš Vatikano

Kaip vieną svarbiausių Bažnyčios uždavinių, Popiežius nurodo pareigą tvirtinti visuomenės gyvenimo moralinius pamatus, kurių pirmiausiai reikia šeimai ir santuokai, nes tik dora šeima laiduoja dorą visuomenę ir tuo pačiu metu teisingą valstybę. Kaip šeimoje, jos narių harmonija priklauso nuo pagarbos moralinėms vertybėms, taip ir visuomeniniame gyvenime tos pačios vertybės laiduoja valstybės gyventojų lygybę ir teisingumą.

Turkijoje kaskart labiau bręsta valdančiosios musulmonų partijos nesutarimai su krašto kariuomene. Kariuomenės saugumo tarnybos viršininkas generolas Fevzi Tokeri viešai apkaltino valdančiąją partiją islamo fundamentalizmo kurstymu. Turkijos kariuomenės ir musulmonų partijos nesutarimai nėra naujas dalykas. Karininkai, neslepiantys savo pašaukimo saugoti valstybės pasaulietiškumą, labai nepatikiškai žiūri į musulmonų partiją nuo pat jos atsiradimo Turkijos politiniame akiratyje. Tačiau viešas kaltinimas, kad valdžia kursto fundamentalizmą, - pastebi apžvalgininkai, - galėtų reikšti, jog Turkijos kariuomenė ruošiasi nuversti musulmonų valdžią.

Du turkų teroristai pagrobė Maltos avialinijų lėktuvą, skridusį iš Valetos į Sambulą, ir privertė skristi į Koelną. Lėktuvui nusileidus, abu teroristai pasidavė vokiečių policijai. Iš pradžių teroristai reikalavo išlaisvinti savo tautietį Ali Agca, kuris 1981 metais pasikėsino į Popiežiaus gyvybę ir, nuteistas kalėti iki gyvos galvos, šiuo metu atlieka bausmę Italijoje.

Prancūzija kuri lig šiol labai stropiai gynė savo interesus Afrikoje, šiandien yra jau gerokai susilpnėjusi. Buvusiųjų kolonijų akiratyje šiandien atsirado kita supergalybė - Jungtinės Valstijos, kurios dabar jau neturėdamos savo tiesioginio priešo, Sovietų Sąjungos, bando pertvarkyti įtakų sferų žemėlapią Afrikoje. Kita labai svarbi priežastis, tai ir gerokai sutvirtėjusi pačių afrikiečių politinė savimonė. Afrikoje baigiasi senųjų folklorinių diktatorių metas ir atsiranda naujos politinės jėgos norinčios nutraukti dar tebegaliojusį nuo kolonializmo laikų užsilikusį priklausymą nuo senųjų šeiminkų. Dėl to, šioms naujoms jėgoms yra priimtinesnis amerikiečių glėbys, negu prancūzų.

Jeigu teisme V.Adamkus vis dėlto laimėtų, kils abejonių dėl to įstatymo atitikimo Konstitucijai. Taigi viską žino ir garsiai skelbia ponas Z.Vaigauskas, nors nei Vyriausioji rinkimų komisija, nei teismas šios problemos dar net nesvarstė.

Aišku, kad šis pareigūnas šiurkščiai peržengė savo įgaliojimų ribas ir civilizuojoje šalyje jau būtų atstatyntas. Tik ne Lietuvoje, Tik ne šiandien.

„L.r.“

Pietų Korėjos Raudonasis Kryžius pradėjo maisto gabenimo akciją į Siaurės Korėją, kuri atsidūrė bado pavojuje, dėl pastarojo meto stichinių nelaimių, bet taip pat dėl koletyvistinio žemės ūkio administravimo ir dėl neproporcingai didelių karinių išlaidų. Iš Pietų Korėjos į Siaurės Korėją iki liepos mėnesio pradžios nugabenta 50 tūkstančių tonų ryžių, kviečių ir kitų maisto produktų.

Daugelis tarptautinių žinių agentūrų kartuoja rusų Interfax pranešimą, pasak kurio 30 tadžikų musulmonų kovotojų žuvo bandydami pereiti sieną iš Afganistano į Tadžikistaną. Po 1992 metais vykusio karo, tadžikų musulmonų kovotojai buvo priversti pasitraukti į kaimyninį Afganistaną. Nuo to laiko, Tadžikistano sieną vėl saugo rusų kariuomenė. Ir būtent susirėmimo su rusų pasieniečiais buvo nukauta 30 tadžikų musulmonų.

„Jukos“ per Būtingę veš naftą į Vakarų

Po susitikimo su Rusijos naftos koncerno „Jukos“ vadovu S.Muravlenka Lietuvos ūkio ministras V.Babilius informavo, kad rusų pasiūlymai beveik atitinka Lietuvos interesus. „Jukos“ sutinka per Lietuvą gabenti savo naftą į Vakarų, kai Būtingėje bus pastatytas terminalas.

„Jukos“ sudarys naftos tiekimo sutartis, jei bus garantuotos mažesnės negu Ventspilio uosto paslaugų kainos, ir nekelia sąlygų dėl bendrovės „Būtingės nafta“ kontrolinio akcijų paketo, skirtingai nuo didžiausio Rusijos naftos koncerno „LUKOil“. Tačiau V.Babilius pabrėžė, kad su „LUKOil“ dialogas nenutrūksta ir jam bus pasiūlytos tokios pat sąlygos kaip ir „Jukos“.

„Jukos“ domisi ir Mažeikių naftos perdirbimo įmone, bet koncernui reikia turtinių garantijų. Tačiau ministras vėl pabrėžė, kad „Jukos“ norai valdyti gamyklą nuosaikesni negu „LUKOil“. V.Babilius teigė, kad užsibrėžtas tikslas - ne tik kasmet garantuoti 8 mln. tonų naftos eksportą per Būtingę, bet ir stabilų „Mažeikių naftos“ darbą.

Gavęs gerų naujienų susitikime su „Jukos“ vadovu, V.Babilius informavo, kad po dviejų savaitų vyks į Londoną derėtis su „Būtingės naftos“ emisijoje (jos vertė - 188,7 mln.litų) panorusia dalyvauti viena Vakarų naftos gabenimo bendrove.

Nors ministras nenorėjo sakyti, kokia tai bendrovė, tačiau žinoma, kad dalyvauti emisijoje siūlosi Kanados naftos gabenimo korporacija IPL.

Po sėkmingų derybų su naftos tiekėjais dabar prasideda derybos su Vakarų investuotojais. Jei tris mėnesius trukusios derybos baigtųsi sėkmingai, terminalas Būtingėje būtų pastatytas ir duotų naudą visoms projekte dalyvausiančioms pusėms.

„L.r.“

Nauja knyga - romanas „Prošvaistė šešėlyje“

Ši romanas „Prošvaistė šešėlyje“ antrą knygą, parašė rašytoja Angė Lukšytė, gyvenanti Sydnejuje. Knyga susideda iš dviejų dalių, viso 174-rių puslapių. Knyga išleista Vilniuje 1997 m., 1000 egz. tiražu.

Agnė Lukšytė yra pagarsėjusi rašytoja Australijoje. Savo pirmą knygą „Kalnų velnias“ ji išleido 1970 m. Dramą „Kavinė po kadagiais“, vaizduoja Drezdeno bombardavimą - 1944m. Dirvos premija už novelę „Zefirantės“ ji laimėjo 1981 metais. Išeivijos Lietuvos rašytojų draugijos premija ji laimėjo už novelių rinkinį „Baltoji Chrizantema“ 1994 m.

Romane „Prošvaistė šešėlyje“ vaizduojami egzotiški gamtos vaizdai, augalai ir gyvūnija Australijoje. Gyventojai čia įvairios tautybės žmonės, vietiniai aborigenai, jų gyvenimas, iškylančios įvairios žmonių nuotaikos. Likimas nemažą skaičių lietuvių nubloškė į šį ne daug kam užsienyje pažįstamą kraštą.

Pirmoje knygos dalyje svarbų vaidmenį Kirilrikos kaimelyje atlieka klebonas Mykolas Karpis ir Romo ir Evos Augustusų šeima. Klebono ir Romo seneliai iš Lietuvos persikėlė gyventi į Scotiją ir ten dirbo kaip anglikas. Senelių vaikai jau įsikibę į prekybą: Romo tėvas įsigijo kepyklą, o klebono tėvas išmoko siuvėjo amato ir turėjo savo siuvyklą. Neaišku kodėl, bet klebonas ir Romas dar vaikas būdamai, su tėvais, išvyko į Airiją - Dublino miestą.

Skaitydami šią knygą nesužinome kas juos patraukė iš Airijos atvykti į Australiją. Jau skaitome autorės atydziai aprašytą kunigo Karpio ir Romo Augustusų šeimos gyvenimą Australijoje. Viskas knygoje įdomiai atrinkta kas skaitytoją gali sudominti, kas gyva, kas vertinga, remiantis šio laikotarpio būdais, spalvingais reiškiniais.

Šią knygą skaitytojas sklaidys ir su įdomumu skaitys apie įvairių žmonių gyvenimą ir tarpusavio bendravimą Australijos mažame miestelyje. Čia jis atidengs jų įdomius vardus ir įvairius pavadinimus, kurie ligi šiol jam buvo mažiau žinomi ir jų gyvenimo aplinkybės mažiau suprantamos.

Autorė rašo, kad žmonės Dunarangoje praprātė maždaug pusmetį nesulaukti lietaus. Bet kai pradeda lyti, tai vandens srovės plaukia kaip sraunūs upeliai, nusnešdami viršutinį žemės sluoksnį, taip svarbų javams ir kitiems augalams. Gyventojai vandenį sau naudoti gauna iš upelio šaltinių ar požeminių gręžinių.

Aborigenai taikiai bendrauja su europiečiais ir paslaugūs kur reikia. Žinoma čia grynakraujų aborigenų nėra. Kai kurios jaunos aborigenų merginos net labai gražios.

Romas ir Eva Augustusai Kirilrikos miestelyje turi restoraną ir augina gražią dukrelę Herminą, kurios plaukai, - sako teta Linda, - turi keistą atspalvį, nušviesto vario žvilgėjimą. Klebonas Karpis yra jos krikšto tėvas ir jis sako, kad ji paslaptiškiausiaji paslaptis. O viena anglė pasakė, kad Hermina ne Augustusų duktė, kad jie ją įsudukrino.

Įvairiais vardais moterys dirba pas Augustusus - Jacinta, (Cinte vadinama) Elainė, Alma ir Linda -

Rašo Alisa Baltrukonienė

šeimininkės sesuo. Evertas, griežtas nuovados viršininis, visus vagilius griežtumu išstumė iš Dunarungis.

Autorė kaimo buitės nutikimų, apyvokos darbų, gamtos ir žmonių aprašymus atliko būdingųjų tikrovės detalių atrankos principu.

Pas Augustusus aptariamos Tullijos ir Raimundo vestuvės. Įdomi pastaba, kad Raimundo motinai, Federovnai patinka, kad Tullijos nosis yra daili. Jai labai nepatinka stambios aborigenų nosys - paaiškina klebonas, kuris juos supiršo. Klebonas ilgesnį laiką gyvendamas tarp aborigenų, susipažino su jų tikėjimu ir papročiais.

Įdomus aprašymas dviejų lietuvių, Kosto Rasmino ir Mindaugo Morkūno atvykimo iš Sidni pasiteirauti pas kleboną apie krokodilų šaudymą. Klebono patarimas jiems pasimti prityrusius aborigenus Vilabertą ir Mambą išėjo jiems į naudą. Prišaudė daugybę krokodilų ir už parduotas odas jie Sidnijoje galėjo pastatyti dar vieną taksi, nes ten nuolat jų truko.

Autorės Agnės Lukšytės kūryboje būdingas išsakyimas apie Vikingus, kurie kada tai praeityje buvo įsikūrę Dubline. Klebonas iš savo ir Romo tėvo sužinojęs, kad jie žinojo tris Vikingų žodžius: karas, kardas, kunigas. Tai lietuvių kalbos žodžiai ir aišku, kad Vikingai buvo senovės lietuviai ir, kad jie iš dalies buvo nuotykių ieškotojai, ne vien plėšikai.

Antroji dalis

Eva Augustienė eina į savo naująjį, modernų viešbutį prisidengusi skėčiu nuo karštų saulės spindulių. Įžengusi į vėsų viešbučio vestibulį, ją pasitinka tarnaičių prižiūrėtoja, Elainės dukterėčia, Marcija. Virtuvėje įskaitant Almą dirba šešios darbininkės.

Autostrada iš Sidni jau arti Augustusų buveinės ir autostrados tiesėjai yra apsigyvenę pas juos.

Suprantama, Augustusų finansinė padėtis pagerėjusi, tik Evai kažkas su nervais negerai. Du kartus matytas veidas, kai buvo nėsčia, neduoda jai ramybės. Atmintyje stovi nepamirštami gražūs plaukai ir grakštus rankos mostas braukiant per plaukus tokius pat kaip dukters Herminos.

Klebonui Mykolui Karpui energijos nestinga, tikrai kenčia jis kojų skausmus, vos paeina su lazda. Įsitaisė vežamąją kėdę tai aborigenai jį vežioja. Klebonas nuolat kalba, kad žmonės su Dievo vardu lūpose padarė daugybę nusikaltimų, kad baltieji užuot jautę dėkingumą aborigenam, juos pavergė. Net ir dabar nesistengia aborigenus nuoširdžiai globoti, kaip, kad Klebonas juos globoja.

Autorė nekelia specifinių galiojimo normų gyventiems su aborigenais, bet sako iš Anglijos atvykusį žmogų šis kraštas išgąsdina: Karštis, mažos įkyrios musės, visur iki baltumo išdeginta žolė, kur-ne-kur nususe krūmokšniai. Eukaliptai atrodo esą klaidūs medžiai, tarsi vaiduokliai. Klebonas vykusiai sujungia senuosius Australijos imigrantus ir naujuosius, visus vadindamas Dievo

vaikais.

Sunkus visiems momentas aprašytas kai Ričardas ir Govanka nusizūdė, nes senelis uždraugė vaikaičiumi vesti aborigenę, kuri jau laukėsi kūdikio nuo jo.

Tuo metu ir kitas motyvas išsikristalizuoja visu savo dramatiškumu kai klebonas numato viską smulkiai papasakoti Toniui ir tada abu sugalvos ką daryti su ta dauboj užkasta moterimi. Bet reikalai pakropo kitaip.

Pasirodo prieš 19-ka metų, j daubą prie Augustusų namų, buvo išmestas Zeraldinės Cembirienės lavonas. Viskas anuomet taip buvo sujaukta. Klebonas su Evertu, Romu ir Mamba matė lavoną užkasant. Kas skaitytoji gali būti nesuprantama, kodėl taip ilgai visi tylėjo. Tik neseniai jos draugė Sidni jos pasigedo ir pranešė detektyvų centro kriminaliniam skyriui ir jie pasiuntė detektyvą Edvardą Rasminą ištyrimui. Buvo išaiškinta, kad Zeraldiną nužudė jos vyras.

Kalbama, kad parke palaidotos moters veidas labai panašus į Herminos veidą ir plaukai tokios pat spalvos.

Eva (Herminos mama) įėjusi į salioną prisimena, kad prieš 19-ka metų su viršum ją pritenkė tas veidas matytas dvejoje vizijoje. Evai atėjo mintis, kad Heraldina bus atsigimusi į senovės vikingus apie kuriuos tėtė mėgo šnekėti ir girtis, kad jis vikingų palikuonis. Ir lyg akmuo nuslinko Evai nuo krūtinės. Eva tada žinojo, kad kūdikis, kurį ji nešiojo jau buvo negyvas. Ir ji tikėjo, kad Zeraldinės siela tuomet įsikverbė į kūdikio kūnelį ir joje atgaivino negyvą kūdikį.

Mes daug ko nežinome apie dvasinį žmonių pasaulį, - sako klebonas Mykolas Karpis - gal mes

visi esame atgimę mūsų protėviai? Žmogaus protas stebėtinai dideliais žingsniais žengia į priekį. Gal ateityje mums bus daug aiškesnis dvasinis pasaulis.

Nors buvo nemalonių prošvaisčių šešėlyje, bet tarp Herminos ir detektyvo Edvardo Rasmino išsivystė gili abipusė meilė.

O klebonas šnibžda:

- Viešpatie brangiausias, leisk man dar pagyventi, pagerinti aborigenų buitį. Neapleisk tų mano mylimų vaikų, kurių žemėje mes, baltieji, įsikūrėme, net neklusę jų leidimo.

Knygos „Prošvaistė Šešėlyje“ autorė Angė Lukšytė, keliais pavyzdžiais tiksliai nusako kas per tą paskutinį šimtmetį nutiko Australijos gyvoje šeimų istorijoje. Skaitytoji tik sunku sugretinti visus neįprastus aborigenų pavadinimus ir daugybės personažų vardus. Šis knygoje jaunos Australijos pasaulis bus skaitytoji taip ryškiai skirtingas nuo to kurį iki šiol pažįsta.

Popiežiaus paskyrimas

Vatikano spaudos salėje paskelbta, kad Jo Sventenybė Jonas Paulius II paskyrė naują apatališkąjį nuncių Lietuvai, Latvijai ir Estijai - arkivyskupą Erwiną Josefą Enderi.

Arkivyskupas E.J. Enderis gimė 1937 metų rugsėjo 7 dieną Steingrinde, Vokietijoje. 1965 metais buvo išventintas kunigu. Įgijoteologijos daktaro laipsnį. Nuo 1970 metų pradėjo darbą Sventojo Sosto diplomatinėje tarnyboje.

Be gimtosios vokiečių kalbos, arkivyskupas E.J. Enderis kalba itališkai, angliškai, prancūziškai.

Punskas savo 400-ąsias metines šventė keturias dienas

Kartu su „Armonikos“ muzikantais akordeonu grojo ir G.Landsbergienė. Eltos nuotr.

Sekmadienį birželio 29d. dideliu amatininkų sąskrydžiu ir laužais baigėsi keturias dienas vykęs Lenkijos Punsko miesto 400-ųjų metinių minėjimas.

Iš ryto Punske vyko šv. Petro ir Povilo atleidai, miesto bažnyčioje buvo aukojamos mišios iš pradžių lenkų, po to - lietuvių kalbomis. Per pietus sekmdienį šalia Punsko bažnyčios buvo atidengta medžio skulptūra „Rūpintojėlis“. Ją pastatė suvalkiečių draugija „Suvalkija“.

Liepos 1-ąją sukako 55 metai nuo tos dienos, kai nacistiniai okupantai paskelbė dokumentus apie antrąjį Suvalkų ir Klaipėdos krašto gyventojų trėmimą. Pirmą kartą šių reicho okupuotų kraštų

gyventojai buvo tremiami nuo 1941 metų sausio 10-osios iki kovo 24-osios. Tada iš gimtųjų vietų į Sovietų Sąjungos okupuotą Lietuvos teritoriją buvo perkelta ir vokiečių repatriantų ūkiuose apgyvendinta per 22 tūkstančius žmonių.

Renginiai prasidėjo paminklinio atkens prie miesto savivaldybės atidengimu. Po to vyko iškilminga valsčiaus, kuriame apie 80 procentų gyventojų sudaro lietuviai, tarybos sesija. Punske vyko klotimo teatrų festivalis, surengtas didelis koncertas prie Galadusio ežero, buvo parodyta istorinė inauguracija - atkurta Punsko įsteigimo 1597 metais ceremonija. „L.r.“

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Parapijos choras, liepos 20 d. sekmadienį giedoję prie didžiųjų vargonų gana aukštai virš įėjimo durų ir melodingai aidi per visą bažnyčią labai gera akustika. Prie vargonų kaip visuomet Rita Mačiulaitienė, dirigavo Zita Prašmutaitė - choro vadovė, pagaunantys dar giedoję ir solistas Jurgis Rubas. Sv. Mišios buvo Dr. Stasio Statkaus mirties 9-tose metinėse, užpražė jo žmona p. Halina ir jų vaikai: Dalia, Rūta ir Gediminas su jų visom šeima. Aukas prie altoriaus atnešė velionio anūkės. Skaitymus aiškiai atliko Rūta Skeivienė. Tikinčiųjų malda pateikė Valentinas Čižauskas, o šv. Komuniją padėjo mūsų kunigui dalinti V. Čižauskas ir J. Keblys - šių pareigų Melbourne Arkivyskupijos diplomuoti. Kun. Pr. Dauknyš pranešimuose dar paminėjo Albina Pocių, atvykusį iš Adelaidės, kuris gyvendamas Melbourne buvo labai gvyai veiklus: ALB Krašto valdybos pirmininkas, Pabaltiečių komiteto ir Pavergtųjų Tautų pirmininkas, Skautų Rajono Vadas. Bažnyčioje dalyvavo 155 asmenys. Visuomet džiaugiamės, kad lietuviškos pamaldos sutraukia lietuvius ir iš tolimesnių vietovių. Po pamaldų visi vyko į Lietuvį Namus ir ten Jubiliejinėje salėje Katalikų Moterų Draugija suruošė mūsų kunigui Pr. Daukniui pagerbimą, kai Sv. Tėvas jam suteikė Garbės Prelato titulą. Buvo daug sveikinimų. Plačiau bus aprašyta vėliau.

Parapijos išlaikymui bendrą sumą paaukėjo Dr. A.L. Pranckūnas

\$35 ir „Tėviškės Aidų“ prenumeratą. Ačiū jam.

Petras Kinderis atvežtas širdies operacijai iš Beechworth (nuo Melbourne 271 km). ir paguldytas Royal Private ligoninėje. Liepos 18 d. jam suteikti Ligonijų Sakramentai ir liepos 20 popiečio metu suteikta šv. Komunija, belaukiant operacijai. Prie jo ilgą laiką budi dukrelė Elena. Tai savo tėvelio meilė ir dėkingumas. Geros sveiktaos jam.

Is Parapijos Tarybos Juozas Keblys ir zakristijonas Stasys Šiuškus gražiai sutvarkė Parapijos Namų rožių eilę, sutrumpinant ūgius, kad pavasarėjant išaugtų nauji ūgiai ir naujais didesniais žiedais.

ATSIPRAŠOME

Skautininkų Ramovės narį s. JUOŽA MAKULĮ už įvykusią klaidą Jūsų pavardėje 90 metų jubiliejiniam sveikinam, „Tėviškės Aidų“ 27-tame numeryje.

„T.A.“ redakcija

PADEKA

Ačiū visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, kurie nuoširdžiai priėmė mano dukterį atsilankiusią Australijoje, o ypatingai A. Cininui, Alei ir Algiiui Lubinams už globojimą ir vežiojimą po visą Melbourną, Victoriją ir net Australiją mano dukters Juratės Narušytės-Zalubienės, be to už manęs rėmimą fiziškai ir moraliai, kai aš pats to negalėjau atlikti.

Gustavas Narušis

Pagerbimo pietūs

Mieli Melbourne lietuviai, brangūs parapijiečiai iš arti ir iš toli atvykę!

Sveikinu visus čia susirinkusius į mano - Prelato titulo gavimo iškilmes. Man taip, kaip ir Jums, šis gautas titulas buvo didelė staigmena, kurios aš nesitikėjau gauti. Esu tik nuolankus Dievo ir Bažnyčios tarnas, ir kaip toks - stengiuos atlikti savo pareigas. Nesijaučiu esąs vertas to paaaukstinimo ir visad gyvenime buvau tokios nuomonės, kad juo daugiau kančios ir pažeminimo šioje žemėje, juo daugiau susilaukčiau įvertinimo kitame Dievo pasaulyje. Bet, matyt, kad buvo tokia Dievo valia, kad susilaukiau dabar šios pagarbos.

Kunigo kelias ir darbas nėra lengvas ir daugelio gal nesuprantamas, o kartais net ir skaudus. Bet nežiūrint viso to, aš stengiuosi, ir stengiuos ateityje, kiek mano sveikata leis, patarnauti Jums sielovakos pareigose.

Aš asmeniškai esu laimingas, būdamas Jūsų tarpe. Čia turime tokią veiklą, draugišką bendruomenę. Turime žmonių, kurie aukoja savo laiką ir lėšas lietuviybės išlaikymui. Užtat jų dėka gyvuoja chorai, moterys, Talka, tautiniai šokiai, sekmadienio mokykla, skautai, sportininkai, kariai-veteranai, šauliai, susibūrę įvairios organizacijos, kurios auklėja, lavina jaunimą, atiduoda savo duoklę karitatyvinams reikalams, šalpa Lietuvai. Laikraštis „Tėviškės Aidai“ irgi gyvuos tol, kol turėsime pasiaukojantį redaktorių, kompiuterio darbuotoją, administratorių ir atvykstančius veltui sulankstyti atspausdintą, laikraštį.

Parapijos nuosavybę išlaikyti galime irgi tik dėka žmonių, kurie veltui atlieka įvairius remontus ir aplinkos darbus. Mano nuoširdi padėka visiems, kurie prisideda prie šių darbų.

Sirdingai dėkoju Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybai, Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Valdybai ir visoms organizacijoms, ir pavieniams asmenims, už gražius sveikinimus, linkėjimus ir dovanas. Ypatinga padėka Katalikų Moterų Draugijai už šias jų suruoštas puikias vaišes.

Teatlygina Jums Dievas ir Jo malonė telydi Jus visus! Ačiū labai!

Prel. dr. Pr. Dauknyš

Ateitininkų Federacijos Įgaliojinę Australijoje

Ateitininkų pirmininkę Adelaidėje p. Elena Varnienę

SVEIKINAME švenčiančią
brandaus amžiaus sukaktį.

Dievas apdovanojo Tave, Miela Ele, gausiomis malonėmis. Turėdama tuos gabumus tikrai juos įvertini ir daliniesi su visais. Tik pažvelk į save - kiek gero esi nuveikusi. Įsikūrus Adelaidėje prazios mokyklai joje mokytojauji. Vėliau ilgus metus esi vedėja, mokytoja šv. Kazimiero Parapijos mokykloje. Pasišventusi dirbi netik mokytojaudama, bet ir režisuoji visus mokslo metų užbaigimų vaidinimus, kurie praeidavo su dideliu pasisekimu. Kiek daug pritraukei jaunimo.

Studijuodama pilnu laiku Mokytojų Seminarijoje ir ją baigusi nei kiek neapleidi lietuvių veiklos, taip pat ir mokytojaudama Australiškoje mokykloje. Stebėtina kaip viską galėjai suderinti! Nenusiskriaudei nei šeimos. Be Tavęs nebūtų buvę nei Lituanistinių Kursų. Tavo dėka jie įsteigti. Gausus skaičius jaunuolių sėkmingai kursus baigę, gaudami gerus pažymius iš lietuvių kalbos baigdami australiškas gimnazijas. Organizavai Ateitininkų stovyklas, gegužines.

Ateitininkų Literatūros Vakarai - juose pati dalyvaudama dar spėji pastatyti puikių vaizdėlių iš lietuvių rašytojų knygų ištraukų, juos įdomiai įscenizuodama.

Jaunimo Koncertai - jų renginiuose irgi pasireiškia Tavo meniniai gabumai.

Suruoši įvairius minėjimus, išleistų naujų knygų pristatymus puikiai pravesdama, pasireiški spaudoje, radio valandose. Padėdi kurtik kam reikalinga. Net tautiniai šokiai be Tavęs neapsieina, nei

Elena Varnienė

suvažiavimai.

Visko neįmanoma išminėti, bet Tavo veikla jaučiamas visur, visada. Savo brangaus laisvo laiko neleidi veltui. Pamėgusi drožinėjimo meną dekoruoji judviejų su Kęstučiu kambarius, puoši savo drožynėtis baldais sūnaus, dukros namus.

Manau, jog visi įvertina Tavo pasišventimą lietuvių veikloje.

Gi mes, džiaugiamės Tavimi linkėdami dar ilgus, ilgus metus, Dievo suteiktomis malonėmis darbuotis Ateitininkų organizacijoje bei visoje Adelaidės veikloje.

Valio, Valio, Valio!

Ilgiausių Metų Tau, Valio!

Adelaidės Ateitininkai sendraugiai

Nuoširdžiai užjaučiame mūsų gerus bičiulius ir geradarius Stasių Alfonsą ir jo žmoną Petronėlę Šiuškus sunkią netekties valandą, mylimai dukrai Angelei Babenskienei iškeliavus į amžinybę. Tegul Dievas būna jai gailestingas. Tegul paguodžia ir nušluosto ašaras jos tėvams ir artimiesiems. Maldose su Jumis.

Seminarijos dėstytojų, dirbančiųjų
ir klierikų vardu

Rektorius † Vyskupas Eugenijus
Bartulis

Paminklinės Prisikėlimo bažnyčios atstatymo komitetas reiškia gilią užuojautą šios šventovės nuolatiniam rėmėjui Stasiui Šiuškui ir artimiesiems dėl jo dukros Angelės Šiuškaitės mirties.

Sv. Mišios už velionės vėlė buvo aukojamos 1997-07-13 13.30 val. Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje Kaune.

Paminklinės prisikėlimo bažnyčios

atstatymo tarybos narys

† Vyskupas Eugenijus Bartulis

Sventovės atstatymo komiteto pirmininkas
kun. Viktoras Brusokas

Sveikiname mūsų mielą ir gerbiama kleboną -

Kunigą Juozą Petraitį, MIC,
Marijos Nekalto Prasidėjimo Kongregacijos Narį,
jo 75-rių metų Sukaktyje,

linkėdami gausių malonių, besidarbuojant Viešpaties Vynuogyne.

Adelaidės Sv. Kazimiero Lietuvių Parapijos ir Caritas Taryba,
Adelaidės Lietuvių Katalikų Moterų Draugija,
Adelaidės Ateitininkai Sendraugiai,
Adelaidės Sv. Kazimiero Bažnytinis Choras,
Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Įgaliojinis Adelaidėje

Prezidentas paragino tautą didžiūotis savo valstybe

Prezidentas Algirdas Brazauskas primena, kad 2003 metais Lietuva švęs 750 metų nuo Mindaugo karūnavimo. Iki to laiko Vilniuje turi būti pastatytas paminklas Lietuvos karaliui Mindaugui.

Iki 2003 metų turi būti išleistas fundamentalus veikalas, atspindintis visus istorinius šaltinius ir istorikų tyrimus apie Mindaugą laikų Lietuvą.

„Šio Lietuvos Karalystės jubiliejaus renginiai galėtų būti puiki tūkstantmečio šventės pradžia“, - kalbėjo A.Brazauskas Vilniaus universiteto Petro Skargos kieme surengtose Mindaugo karūnavimo - Valstybės dienos paminėjimo iškilmėse.

Lietuvos vardo paminėjimo Kvedlinburgo analuose tūkstantmetis bus švenčiamas 2009 metais. „Jau nutarėme kreiptis į UNESCO, kad Vilnius būtų paskelbtas 2009 metų Europos kultūros sostine“, - priminė

Prezidentas ir sakė, kad į tūkstantmečio jubiliejų turi įsitraukti visa Lietuva - kiekvienas miestas, miestelis, kaimas, sodyba, kiekviena šeima.

A.Brazauskas sakė nesupranta „nepilnavertiškumo apraiškų, pesimizmo ir abejingumo demokratijai“ ir pakvietė Lietuvos piliečius neprarasti savigarbos ir pasididžiavimo savo valstybe.

Po Prezidento kalbos P.Skargos kieme vyko „Vilniaus festivalio '97“ uždarymo iškilmės. Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras, chorai iš Lietuvos ir Latvijos, taip pat Austrijos ir Vokietijos dainininkai atliko austrų kompozitoriaus G.Mahlerio Aštuntąją simfoniją. Dirigavo Ernstas Marzendorferis iš Austrijos.

Po koncerto Prezidento svečiai buvo pakviesti į šalia Vilniaus universiteto esančią Prezidentūrą, kur įvyko iškilmingas priėmimas.

„L.r.“

Priekulės centre - paminklas I.Simonaitytei

Birželio 21d. centrinėje Priekulės aikštėje atidengtas paminklas žymiausiai Klaipėdos krašto rašytojai Ievai Simonaitytei.

Bronzinį paminklą „Sventvakarių Evė“ sukūrė skulptorė Dalia Matulaitė, architektai - Rimantas Buivydas ir Jūras Balkevičius.

Lėšos paminklui buvo renkamos penkerius metus. Pinigus aukojo miestelio gyventojai, rašytojos pažįstami ir bičiuliai, parėmė Kultūros ministerija ir Klaipėdos rajono savivaldybė. Akcinė bendrovė „Gargždų statyba“ atliko aikštelės tvarkymo darbų už 80 tūkst. litų.

I.Simonaitytė labai mėgo netoli jos gimtųjų vietų esančią Priekulės mieselį. 1961 metais čia išliko jos vasarnamis, nuo to laiko

rašytoja jame leido vasaras iki pat savo mirties 1978-aisiais. Čia buvo rašomas romanas „Paskutinė Kūnelio kelionė“, prisiminimai, kiti smulkesni kūriniai. Rašytojos name veikia memorialinis muziejus, sukaupta daug nuotraukų, dokumentų, išsaugota autentiškų daiktų.

Po paminklo atidengimo iškilmių susirinkusieji pagerbė rašytojos, kuriai šių metų sausio 23 dieną būtų sukakę šimtas metų, atminimą jos gimtajame Vanagų kaime.

Netoliese dar likę buvusio namo, kuriame vaikystėje gyveno I.Simonaitytė, pastatai. Šventė baigėsi Agluonėnų etnografinėje sodyboje, kur vyko etnografinių ansamblių šventė.

„L.r.“

Marso paviršiuje - žmogaus sukurto aparato vėžės

Pirmieji metrai Marse

JAV marseigis „Sojourner“ liepos 6 d. nuvažiavo pirmus metrus Marso paviršiumi ir tapo pirmuoju Žemės savaeigiu mechanizmu, judėjusiu kitos planetos paviršiumi.

„Seši ratai, sprendžiant iš vaizdo, ant grunto“, - paskelbė skrydžių valdymo vadovas Chrisas Salvo.

„Bastūne, neužmiršk retkarčiais paskambinti namo“, - juokavo NASA televizijos pranešėjas, kai buvo rodomas visureigis, stovintis šalia platformos ant Marso grunto, kuriame aiškiai buvo matyti marseigio ratų pėdsakai.

Prasidėjo tyrimų savaitė

Sešiaratis visureigis „Sojourner“ pradėjo uolienų ir dirvožemio tyrimus, truksiančius mažiausiai savaitę.

Sutvarkius ryšį tarp C.Sagano stotimi pavadinto aparato „Pathfinder“ ir visureigio, pirmiausia buvo nuleista platforma, įjungtas visureigio parengties režimas, išfiksauta važiuoklė. Tada „mikrobangų krosnelė“ ant ratų (taip marseigis juokais vadinamas, nes yra mikrobangų krosnelės dydžio) lėtai pajudėjo 35 laipsniais pakrypusiu taku žemyn ant Marso paviršiaus.

Saulės energija varomam

aparatai orientuoti padės lazerio spinduliai, dvilęšiu fotoaparatu bus daromos stereonuotraukos, atliekama uolienų ir dirvožemio cheminė analizė, gauti duomenys perduodami į Žemę.

„Sojourner“ yra gana lėtas, didžiausias jo greitis - 24 metrai per valandą.

„L.r.“

Lietuvos rinktinė - šešta

Ispanijoje pasibaigusiame Europos vyrų krepšinio čempionate Lietuvos rinktinė užėmė šeštąją vietą. Lietuviai iškovoję teisę žaisti pasaulio čempionato finalo turnyre kitąmet Graikijoje.

Rezultatyviausiu Europos pirmenybių žaidėju tapo A.Karnišovas. Jis per devynerias rungtynes pelnė 186 taškus.

Lietuvos komanda rungtynėse dėl 5-6 vietų 93:94 (44:40) pralaimėjo ispanams. Kelialapį į planetos pirmenybes Lietuvos krepšininkai laimėjo kai 76:55 (41:25) sutriuškino lenkus.

Barselonoje buvo ištraukti 1999 metų Europos čempionato pusfinalio turnyro burtai. Lietuvos rinktinė pateko į D grupę kartu su Bosnijos ir Hercegovinos, Estijos, Islandijos, Olandijos ir Kroatijos ekipomis. Atrankos kovas lietuviai pradės lapkričio 26 dieną.

Prie Žaliųjų ežerų - pavogtas uranas

Valstybės saugumo departamento darbuotojai Vilniuje, prie Žaliųjų ežerų, aptiko apie 50 kilogramų radioaktyvaus urano.

Lietuvoje bene pirmą kartą rastas toks didelis kiekis šio pavojingo atominio kuro.

Sulankstyti urano vamzdeliai buvo įdėti į polietileninį maišelį ir užkasti žemėje, pusės metro gylyje, netoli kelio. Radinio vieta skleidė kiek didesnį nei normalus radioaktyvų foną.

Iš 50 metrų radiacijos matavimo prietaisais rodė 0,15 milirentgeno per valandą.

Pareigūnai tvirtino, kad toks radiacijos kiekis nesukelia pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai.

Anot Valstybės saugumo departamento atstovų, prie Žaliųjų ežerų rastas uranas - 1992 m. iš Ignalinos atominės elektrinės pavogtos branduolinio kuro kasetės dalis.

Įtariamieji jau nustatyti, tačiau vienas jų tebesislapsto. Pagal

įtariamųjų informaciją apie 20 kilogramų urano buvo surasta ir netoli Visagino.

Vienas vagystėje dalyvavęs asmuo taip pat nurodė ir užkasto urano vietą prie Žaliųjų ežerų.

Kaltinamieji jau prisipažino tardytojams pavogę branduolinio kuro kasetę ir dalimis ją pardavinėję. Todėl gali būti, kad baudžiamajon atsakomybėn bus patraukta ir daugiau asmenų, nes pirkti radioaktyvų metalą taip pat yra nusikaltimas. Už jo grobimą pagal Lietuvos įstatymus gresia iki 10 metų kalėjimo.

Dar vieną pavogtos kasetės dalį - maždaug trijų metrų vamzdį su urano tabletėmis - Valstybės saugumo departamento darbuotojai buo radę pernai kovo 8 dieną. Ji buvo užkasta netoli Visagino, šalia negyvenamos sodybos.

Dabar pareigūnai mano, kad dalimis jau surinkta visa pavogta branduolinio kuro kasetė.

„L.r.“

Fantastinis pelnas - iš elektros eksporto

Ūkio ministras Vincas Babilius įsitikinęs, kad už investuotojų lėšas įmanoma pastatyti elektros energijos perdavimo liniją, jungiančią Lietuvos energetinę sistemą ir Lenkijoje prasidedantį Europos energetinį žiedą.

Seime kalbėjęs V.Babilius pareiškė, kad užsienio investuotojai domisi šiuo projektu, o amerikiečiai bei anglai jau galvoja ir skaičiuoja.

Lietuva šia linija į Vakarų galėtų eksportuoti elektros energiją, kurios perteklius šiuo metu perduodamas Baltarusijai už labai nedidelę kainą. Be to, pasibaigus Ignalinos atominės elektrinės darbo laikui, ir ją uždarius, šia linija Lietuva galėtų reeksportuoti taip pat nebrangią Rusijos elektros energiją. Lenkija galima sudominti pelningais tranzito tarifais.

Ūkio ministro nuomone, elektros energijos perdavimo linija kainuotų apie 200 mln. JAV dolerių, o jos statyba truktų apie pusantų metų. Tačiau V.Babilius nenorėjo

nurodyti, per kiek laiko šis projektas galėtų atsipirkti, nes viskas priklausytų nuo derybų su investuotojais ir pirkėjais.

Ūkio ministerija taip pat bando susitarti su rusiškos naftos tiekėjais dėl jų dalyvavimo Būtingės naftos terminalo projekte. V.Babilius teigė, jog dėl naftos tiekimo garantijų galima susitarti ir neparduodant akcijų tiekėjams.

Su kai kuriomis Rusijos firmomis būtų galima pasirašyti sutartis, kuriomis jos įsipareigotų tiekti naftą, o Lietuva pasiūlytu konkurencingas kainas, palyginti su Ventspilio naftos terminalu Latvijoje. „Jei mes gerai dirbsime, pinigai eis per visus galus“, - baigdamas savo kalbą Seime pareiškė V.Babilius.

„L.r.“

R A Š O T E T E S T A M E N T A ?

Skirkite dalį „Tėviškės Aidams“.Mintimi šventa ten investuokite save, Kur Dievas ir Tėvynė šaukia. Būk apaštalas spaudos „Tėviškės Aiduos“!

BALTIC HOUSE

Australia Pty. Ltd.
P.O. Box 5066 Tel: (03) 9459 9299
Alphington Vic. 3078 Fax: (03) 9482 4371

CHRISTMAS PARCELS TO THE BALTICS

Please request additional information and parcel sending kits by 17th. August 1997

Perth	Sidney/Canberra	Brisbane
I.Gütmärce	E.Vanags	L.Kalniņš
(08) 9398 3102	(02) 9790 1140	(07) 3366 5241